

23 februarie 2018

CMD-6 nr. **55**

RAPORT

la proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative

nr. 121 din 18.04.2017

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova.

Prezentul proiect are drept scop asigurarea cadrului de reglementare a exploatării hidrocarburilor neconvenționale pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, Comisia constată că proiectul introduce prin completarea Codului subsolului termeni noi "hidrocarburi convenționale" și "hidrocarburi neconvenționale" și propune interzicerea exploatării "hidrocarburilor neconvenționale" pe motivul protejării stratului geologic. De asemenea, prin completarea Legii cu privire la concesiuni nr. 534-XIII din 13 iulie 1995, se stabilesc norme, ce garantează posibilitatea concesiunii obiectelor proprietate publică doar după desfășurarea consultărilor și dezbaterilor publice cu autoritățile publice locale, în a căror rază teritorială se preconizează desfășurarea activităților de concesiune.

Comisia parlamentară de specialitate menționează că deși în Republica Moldova nu au fost efectuate studii cu privire la impactul pe care extracția hidrocarburilor neconvenționale îl are asupra mediului înconjurător, al sănătății oamenilor și asupra altor ramuri ale economiei naționale și nici nu există cadrul legislativ care să reglementeze acest domeniu, există numeroase studii la nivel mondial care arată că problematica exploatării gazelor de șist și a fracturării hidraulice nu este numai una a obținerii unor beneficii economice și sociale. Există numeroase aspecte tehnice care sunt descurajante. În cazul extracției hidrocarburilor neconvenționale, tehnologia utilizată în prezent impune exercitarea de foraje verticale, continuate de foraje orizontale ori deviate și urmate apoi de producerea unor explozii sub presiune la peste 1000 de atmosfere prin introducerea unei cantități foarte mari de lichid sau gaz de fracturare, care să permită eliberarea hidrocarburilor captive în straturile compacte de roci. Acest procedeu este deosebit de periculos dintr-un șir de motive, inclusiv:

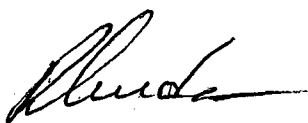
- Compoziția lichidului de fracturare este una deosebit de toxică, conținând conform anumitor informații unii derivați ai benzenului, hidrogen sulfurat, propilenă și alte substanțe cu grad ridicat de toxicitate;
- Cea mai mare parte a lichidului sau gazului de fracturare rămîne în subsol de unde migrează împreună cu o parte din hidrocarburile eliberate și alte substanțe antrenate din stratul geologic prin fisurile produse. Astfel, acestea ajung mai întîi în apele subterane de adîncime, care constituie o rezervă strategică, fiind ape cu un grad ridicat de puritate, apoi în pînzele de apă freatică, din care se alimentează cea mai mare parte a consumatorilor casnici și industriali, și, nu în ultimul rînd, în sol, ape de suprafață și aer;
- S-au înregistrat cutremure asociate activităților de exploatare a hidrocarburilor neconvenționale prin fracturare hidraulică, produse atît datorită exploziilor sub presiune cît și modificărilor aduse structurii straturilor afectate;
- Sunt necesare cantități deosebit de mari de apă pentru fracturarea hidraulică, la care se adaugă și problema lichidului rezidual revenit din foraj;
- Se afectează iremediabil terenurile agricole și rezervele de ape termale și minerale, acolo unde acestea există.

Proiectul de lege a fost supus examinării și avizării de către comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, precum și Guvernul Republicii Moldova.

Comisia agricultură și industrie alimentară și Comisia drepturile omului și relații interetnice propun examinarea și adoptarea proiectului prezentat în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului. La fel, Comisia protecția socială, sănătate și familie s-a pronunțat în susținerea acestuia cu condiția avizului pozitiv al Guvernului.

Guvernul Republicii Moldova nu susține proiectul de lege în cauză, argumentînd decizia prin lipsa unui studiu detaliat, care ar evalua rezervele de hidrocarburi neconvenționale în Republica Moldova, ar expune beneficiile economice, macroeconomice și impactul pe termen mediu și lung asupra consumatorilor de resurse energetice, ar identifica tehnicile de exploatare, soluțiile alternative de exploatare, altele decît cele prin forare și injectare de lichid. Mai mult, în aviz se menționează că dezvoltarea exploatării resurselor alternative la hidrocarburile convenționale, ar putea avea ca efect reducerea dependenței țării de resursele altor țări.

Urmare a celor menționate mai sus, Comisia mediu și dezvoltare regională cu majoritatea de voturi ai membrilor săi (8 deputați), propune proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative, **nr. 121 din 18.04.2017**, spre examinare și aprobare în prima lectură.

Radu MUDREAC,
Președintele Comisiei